

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2015/1098 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Ιουνίου 2015

με την οποία διαπιστώνεται ότι δεν έχει αναληφθεί αποτελεσματική δράση από το Ηνωμένο Βασίλειο σε εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 126 παράγραφος 8,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.
- (2) Βάσει της παραγράφου 4 του πρωτοκόλλου (αριθ. 15) για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη ΣΛΕΕ, η υποχρέωση που υφίσταται βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, περί αποφυγής των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων, δεν ισχύει για το Ηνωμένο Βασίλειο παρά μόνον εφόσον υιοθετήσει το ευρώ. Το σημείο 5 του πρωτοκόλλου προβλέπει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο προσπαθεί να αποφεύγει τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.
- (3) Το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης βασίζεται στον στόχο της υγιούς δημοσιονομικής κατάστασης ως μέσου ενίσχυσης των συνθηκών για σταθερότητα τιμών και ισχυρή διατηρήσιμη ανάπτυξη, που ευνοούν τη δημιουργία απασχόλησης. Το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης περιλαμβάνει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου⁽¹⁾, που εκδόθηκε προκειμένου να προωθηθεί η ταχεία διόρθωση των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων.
- (4) Στις 8 Ιουλίου 2008 το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 6 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣΕΚ), ότι υπήρχε υπερβολικό έλλειμμα στο Ηνωμένο Βασίλειο⁽²⁾ και εξέδωσε συστάσεις σύμφωνα με τις οποίες η χώρα θα έπρεπε να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος το αργότερο έως το οικονομικό έτος 2009-10, σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 7 της ΣΕΚ και το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97. Το Συμβούλιο όρισε την 8η Ιανουαρίου 2009 ως προθεσμία για την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης⁽³⁾.
- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 8 της ΣΕΚ, το Συμβούλιο αποφάσισε στις 27 Απριλίου 2009 ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε αναλάβει αποτελεσματική δράση σε εφαρμογή της σύστασης που εξέδωσε στις 8 Ιουλίου 2008⁽⁴⁾.
- (6) Αναγνωρίζοντας, στη σύσταση της 2ας Δεκεμβρίου 2009, ότι η δημοσιονομική κατάσταση του Ηνωμένου Βασιλείου το οικονομικό έτος 2009-10 προέκυψε αφενός από την εφαρμογή μέτρων που αντιστοιχούσαν σε περίπου 1,5 % του ΑΕΠ, τα οποία αποτελούσαν ενδεδειγμένη απόκριση στο Ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας, και αφετέρου από την ελεύθερη λειτουργία των αυτόματων σταθεροποιητών, το Συμβούλιο απηύθυνε αναθεωρημένες συστάσεις,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

⁽²⁾ Απόφαση 2008/713/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 2008, για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στο Ηνωμένο Βασίλειο (ΕΕ L 238 της 5.9.2008, σ. 5).

⁽³⁾ Όλα τα έγγραφα που αφορούν τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος του Ηνωμένου Βασιλείου είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/uk_en.htm

⁽⁴⁾ Απόφαση 2009/409/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2009, με την οποία διαπιστώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 8 της συνθήκης, ότι η δράση την οποία ανέλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο κατ' εφαρμογή των συστάσεων του Συμβουλίου της 8ης Ιουλίου 2008, σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 7 της συνθήκης, είναι ανεπαρκής (ΕΕ L 132 της 29.5.2009, σ. 11).

δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, και κάλεσε το ΗΒ να θέσει τέλος στην κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος έως το 2014-15. Συγκεκριμένα, προκειμένου να μειωθεί το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης σε επίπεδο κάτω από το 3 % του ΑΕΠ κατά τρόπο αξιόπιστο και διατηρήσιμο, είχε γίνει η ακόλουθη σύσταση στο Ηνωμένο Βασίλειο: α) να εφαρμόσει τα δημοσιονομικά μέτρα το 2009-10 όπως προέβλεπε ο προϋπολογισμός του 2009, αποφεύγοντας τη λήψη περαιτέρω μέτρων που θα συνέβαλλαν στην επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών, και να αρχίσει την εξυγίανση το 2010-11 προκειμένου να μειωθεί το έλλειμμα σε επίπεδο κάτω από την τιμή αναφοράς μέχρι το 2014-15, β) να εξασφαλίσει μέση ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια της τάξης του 1,75 % του ΑΕΠ για το διάστημα μεταξύ 2010-11 και 2014-15, η οποία θα συνέβαλε επίσης στην επαναφορά του δείκτη του ακαθάριστου δημόσιου χρέους σε καθοδική τροχιά που να προσεγγίζει την τιμή αναφοράς με ικανοποιητικό ρυθμό, αποκαθιστώντας ένα ικανοποιητικό επίπεδο πρωτογενούς πλεονάσματος, γ) επιπλέον, να καθορίσει τα πρόσθετα μέτρα που απαιτούνταν για την επίτευξη της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2014-15, εφόσον το επέτρεπαν οι κυκλικές συνθήκες, και να επιταχύνει τη μείωση του ελλείμματος σε περίπτωση που οι οικονομικές ή οι δημοσιονομικές συνθήκες αποδεικνύονταν καλύτερες από τις αναμενόμενες. Το Συμβούλιο όρισε στη σύστασή του της 2ας Δεκεμβρίου 2009 προθεσμία έως τις 2 Ιουνίου 2010 για την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97.

(7) Στις 6 Ιουλίου 2010 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2010, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε αναλάβει αποτελεσματική δράση, συμμορφούμενο με τη σύσταση του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009, και έκρινε ότι τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή δεν ήταν αναγκαία καμία περαιτέρω ενέργεια στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.

(8) Από νέα αξιολόγηση της δράσης την οποία ανέλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2014-15 κατ' εφαρμογή της σύστασης της 2ας Δεκεμβρίου 2009 που είχε εκδώσει το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, συνάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα:

— Στο Ηνωμένο Βασίλειο σημειώθηκε σημαντική μείωση του ρυθμού αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ, εξαιτίας της παγκόσμιας οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008-09, η οποία επηρέασε και τα δημόσια οικονομικά. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης εκτινάχθηκε στο 10,9 % του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2009-10. Τούτο οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων και στην αύξηση των δαπανών κοινωνικής ασφάλισης λόγω της συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας, και στα μέτρα παροχής κινήτρων που εξήγγειλε η κυβέρνηση για την περίοδο 2009-10. Με το σχέδιο εξυγίανσης που εφάρμοσε το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο εστίαζε κυρίως στις περικοπές των δαπανών, το έλλειμμα τέθηκε σε πτωτική τροχιά.

— Το 2010-11 το δημοσιονομικό έλλειμμα ανερχόταν σε 9,1 % του ΑΕΠ. Τα μέτρα που εφάρμοσε το Ηνωμένο Βασίλειο κατά το εν λόγω έτος είχαν προβλεφθεί στην προκαταρκτική έκθεση για τον προϋπολογισμό του 2009, η οποία δημοσιοποιήθηκε τον Δεκέμβριο, στον προϋπολογισμό του Μαρτίου και σε έναν δεύτερο, έκτακτο προϋπολογισμό τον Ιούνιο, μετά τις γενικές εκλογές. Τον Οκτώβριο του 2010 δημοσιεύθηκε επίσης επισκόπηση των δαπανών. Συνολικά, τα μέτρα ήταν γενικά οπισθοβαρή και περιλάμβαναν περισσότερο περικοπές των δαπανών παρά αυξήσεις των φόρων. Κατά την περίοδο μέχρι το 2014-15, οι προϋπολογισμοί του Μαρτίου, οι εκδόσεις του φθινοπώρου (Autumn Statements) και η ετήσια εξέταση των δαπανών (Spending Round) δεν μετέβαλαν σε μεγάλο βαθμό τα αρχικά σχέδια εξυγίανσης. Το πρόγραμμα, η εφαρμογή του οποίου διήρκεσε πέντε χρόνια, εστίαζε σε σημαντικές περικοπές των δαπανών των υπουργείων, καθώς και σε πάγωμα των μισθών και περικοπές των κοινωνικών δαπανών. Σε γενικές γραμμές, τα κυριότερα από τα φορολογικά μέτρα που εξαγγέλθηκαν ήταν η αύξηση του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ, η καθιέρωση και αύξηση του φόρου χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, η αύξηση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, η μείωση του φορολογικού συντελεστή για τις επιχειρήσεις, η αύξηση του αφορολόγητου ορίου εισοδήματος φυσικών προσώπων, η μείωση των δασμολογικών συντελεστών και μέτρα για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής. Από το 2012-13, τα στοιχεία για το έλλειμμα βελτιώνουν επίσης οι μεταβιβάσεις μερισμάτων από την Τράπεζα της Αγγλίας, μέσω της διευκόλυνσης για την αγορά περιουσιακών στοιχείων (Asset Purchase Facility). Ως αποτέλεσμα της εφαρμογής των σχεδίων εξυγίανσης, το ονομαστικό έλλειμμα μειώθηκε στο 7,7 % του ΑΕΠ το οικονομικό έτος 2011-12, στο 7,6 % του ΑΕΠ το 2012-13, στο 5,9 % του ΑΕΠ το 2013-14 και στο 5,2 % του ΑΕΠ το 2014-15. Το διαρθρωτικό έλλειμμα ανήλθε στο 7,0 % του ΑΕΠ το 2010-11, στο 5,9 % του ΑΕΠ το 2011-12 και το 2012-13, στο 4,6 % του ΑΕΠ το 2013-14 και στο 4,7 % του ΑΕΠ το 2014-15.

— Η μέση διαρθρωτική προσπάθεια ανήλθε σε 0,7 % του ΑΕΠ στο διάστημα μεταξύ 2010-11 και 2014-15. Εάν προσαρμοστεί για να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις των αναθεωρήσεων της δυνητικής αύξησης της παραγωγής μεταξύ της τρέχουσας πρόβλεψης και εκείνης στην οποία είχαν βασιστεί οι συστάσεις του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009, καθώς και οι επιπτώσεις της εξέλιξης των εσόδων σε σύγκριση με τις τυπικές ελαστικότητες ως προς την αύξηση του ΑΕΠ, η μέση ετήσια προσαρμοσμένη διαρθρωτική προσπάθεια για την περίοδο εκτιμάται σε 1,1 % του ΑΕΠ, δηλαδή κάτω από την ύψους 1,75 % μέση ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια που είχε συστήσει το Συμβούλιο.

— Το εκτιμώμενο σωρευτικό μέγεθος των μέτρων εξυγίανσης διακριτικής ευχέρειας που καθορίστηκαν στην προκαταρκτική έκθεση για τον προϋπολογισμό του 2009 και στην έκθεση του φθινοπώρου 2014 ανέρχεται σε περίπου 3,5 % του ΑΕΠ κατά την περίοδο από το οικονομικό έτος 2010-11 έως το οικονομικό έτος 2014-15.

— Το ακαθάριστο χρέος γενικής κυβέρνησης συνέχισε να αυξάνεται κατά την περίοδο της ΔΥΕ φθάνοντας στο 88,4 % του ΑΕΠ το 2014-15. Αυτή η επιδείνωση του ποσοστού του χρέους οφειλόταν κυρίως στο ονομαστικό έλλειμμα αλλά και σε παρεμβάσεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

- (9) Οι παράγοντες αυτοί οδηγούν στο συμπέρασμα ότι, παρά την κατάρτιση και εφαρμογή προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν κατάφερε να διορθώσει το υπερβολικό του έλλειμμα μέχρι το έτος 2014-15. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμορφώθηκε με τη μέση δημοσιονομική προσπάθεια ύψους 1,75 % που συνέστησε το Συμβούλιο στις 2 Δεκεμβρίου 2009. Συνολικά, η ανταπόκριση του Ηνωμένου Βασιλείου στη σύσταση που είχε διατυπώσει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, στις 2 Δεκεμβρίου 2009, δεν ήταν ικανοποιητική,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα σε εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας.

Λουξεμβούργο, 19 Ιουνίου 2015.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. REIRS
